

«Α ν όέν έκλείψει ή όπ/.οκατοχή, όέν πρόκειται νά τελειώσει ή βεντέπα...»

Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,23

Published at: 12-05-2024

Author: Surface: 1397.88 cm² Circulation: 1080

Subjects:

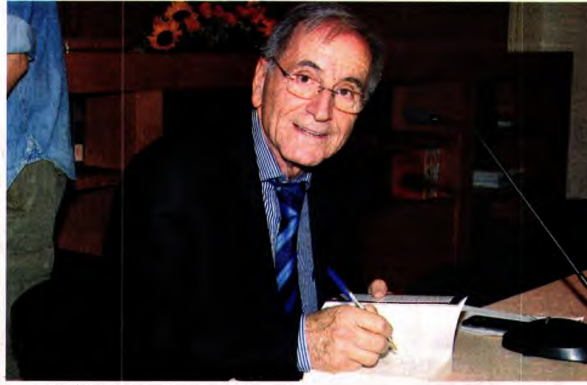

ΠΑΝΟΣ ΣΟΜΠΟΛΟΣ

*«Αν δέν έκλείψει ή όπλοκατοχή,
δέν πρόκειται νά τελειώσει ή βεντέπα...»*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΣΤΟΝ ΜΑΚΗ ΔΕΛΗΠΕΤΡΟ
Σελ. 23

«Ύν δέν έκλείψει ή όπλοκατοχή, δέν πρόκειται νά τελειώσει ή βεντέπα...»

«Ύπηρχαν, ύπάρχουν βουλευτές, θά ύπάρχουν και στό μέλλον, δέν τελειώνουν αυτοί, πού πάνω από όλα βάζουν τό κομματικό και άτομικό όφελος, άντί τοϋ έθνικου καλού, γιά νά έκλείψει τό φαινόμενο τής αϋτοδικίας» τόνισε στην «ΕτΚ» ό συγγραφέας τοϋ βιβλίου «Έγκλημα βεντέτας στην Ελλάδα», πρύνανι τοϋ άστυνομικου ρεπορτάζ, κ. Πάνος Σόμπολος, έπισμαίνοντας πός πρέπει νά άφήνουμε τήν Δικαιοσύνη νά κάνει τήν δουλειά τής και όχι νά παίρνουμε τόν νόμο στά χέρια μας!

ΣΥΝΕΤΕΥΞΕΙ ΣΤόν ΜΑΚΗ ΔΕΛΗΠΕΤΡΟ

Όσοφός Νέστορ τοϋ άστυνομικου ρεπορτάζ, ό κ. Πάνος Σόμπολος, πρτερργάνης τής ύπερασπίσεως όχι μόνον τοϋ επαγγελματικου μας χόρου ός έμβληματικός πρδέρδς τής Ένώσεως Συντακτών άλλά και ός φωνή τής νομιμότητος στόν δημόσιο λόγο, πρύνανι τής μάχιμης δημοσιογραφίας, έξέδωσε τό βιβλίο-κατάθεση ζωής «Έγκλημα βεντέτας στην Ελλάδα», έκδόσεως «Ιατάκη», μέ τό όποιο θέλησε νά άφήσει μία παρακαταθήκη στις έπόμενες γενές γύρω από τά έγκλήματα άντεδικήσεως και νά καταδείξει τήν βαρβαρότητα τοϋ έθιμου, πού κυριαρχόσε παλιότερα σε πολλές περιοχές τής Ελλάδος.

Αλλά, προσηγής, εύνηγής και φορέας συσσωρευμένης έρευνητικής έμπειρίας δεκαετιών, ό πάντοτε ρεπόρτερ συγγραφέας μίλησε στην «Εστία τής Κυριακής» γιά τά έγκλήματα τμής πού έγιναν, όπως χαρακτηριστικώς έγραψε, «άπάνθρωπη παράδοση, πού ξεκληρίσε οικογένειες, έρημωσε χωριά όλόκληρα και έστειλε στό χόμα άμέτρητα θόματα.»

«Η αϋτοδικία ύπάρχει από άρχαιότατον χρόνον», έξηγησε στην «ΕτΚ» ό κ. Πάνος Σόμπολος. «Ύπηρξε σε πολλές κοινωνίες. Στην χώρα μας όμως από όλες τής περιοχές έπίσημος κυρίως στην Κρήτη και στην Μάνη όπου σε αϋτές τής δύο περιοχές άνησε έπί πάρα πολλά χρόνια ή άντεδικήση. Δέν μιλάμε γιά 100 και 200 χρόνια. Η βεντέπα ός κοινωνικό φαινόμενο παρουσιάζετα από τήν έποχή τοϋ Χαμοουραμιά, τό πρδστο νομοθέτη τής άρχαιότητας, στην Βαβυλώνα, τό 1750 π.Χ., όπου μέ τόν περφημο κώδικα τοϋ δημοφώρησε τήν έπιτομή τοϋ δικαίου τής άνταποδοτικής - εκδικητικής δικαιοσύνης και οι νόμοι τόν αϋτό χαρακτήρα σε στήλες πού σήμερα φυλάσσονται στό Μουσείο τοϋ Λοσάνου! Αλλά και ό Αλεξάνδρος, ό Σοφοκλής, ό Πλάτωνας μύοσαν γιά τήν άντεδικήση. Ο Άριστοτέλης στό έργο του «Ηθικά Νικομάχεια» άναφέρει διάφορες μορφές άπονομής τής δικαιοσύνης κάνοντας λόγο γιά τό Άντικειμενός, δηλαδή τήν άνταπόδοση τήν όποια χαρακτηρίζει ός έπονομία μορφή Δικαίου. Ο μόνος άντίθετος ήταν ό Σοκράτης πού είχε έντελός διασφορετική όποση, ύποστηρίζοντας πριν από τόν Χριστό ότι δέν πρέπει νά εκδικουίμε ή νά κωκοποιήμε άλλον άνθρωπο, ά,τι και άν έχουμε πάθει από αυτόν. Αλλά τό θέμα είναι πός τόν άκουγε εκείνη τήν έποχή...»

■ **Παρ' όλα αυτά ή άντεδικήσης έπιτίσε.**
«Ναι, σε πολλά έθνη και περιοχές έκαιραν τόν νόμο στά χέρια τους. Εκδικούνταν. Όμως σήμερα έχουμε νόμους, θεσμούς όπως αϋτός τής Δικαιοσύνης, δικαστήρια και σε εύνομοιμένες κοινωνίες δέν έπιτρέπεται νά έχουμε βεντέτες. Στην χώρα μας άνησε ειδικά στούς δύο αϋτούς τόπους. Στο βιβλίο παρουσιάζονται πάνω από 30 ύποθέσεις όπου θά βρει ό αναγνώστης πός ξεκίνησαν οι βεντέτες, πός συνεχίστηκαν και πός είναι τά τραγικά άποτελέσματα αϋτών τόν εκδικητικόν πρακτικόν. Πιστεύω ότι στην Μάνη, έπειδή όπως λένε και οι ειδικοί, έχουμε πολλά χρόνια νά δοίμε βεντέτα, πρέπει νά έχει έκλείψει τό φαινόμενο όπως και στην ύπόλοιπη Ελλάδα. Στην Κρήτη όμως όυστυχώς διαιωρίζετα, και έγώ τό άποδίδω στην μαζική όπλοφορία και όπλοκατοχή. Άν έχει κάποιος τό όπλο στην τσέπη, τό κομματούρι στό ζωνάρι, έπόμενο είναι νά κάνει τό κακό. Δυστυχώς, άν δέν έκλείψει ή όπλοκατοχή, δέν πρόκειται νά τελειώσει ή βεντέτα.»

■ **Δέν έπρεπε νά έχει παρεμβεί με κάποιους τρόπους ή Πολιτεία;**
«Στην Μάνη τό 1930 περίπου, ό τότε μητροπολίτης κήρυξε σταυροφορία κατά τής βεντέτας. Όλοι τάχτηκαν στό πλευρό του και έκαναν άγώνα νά σταματήσει αϋτό τό βάρβαρο έθιμο. Όμως ένας βουλευτής τής περιοχής, γιά ψηφοθηρικούς λόγους δέν άποδέχθηκε νά ένταχθεί σε αϋτήν τήν πρωτοβουλία. Και λές, είναι δυνατόν; Ναι, είναι και μίν μάς κάνει έντοπωση. Πάνω από όλα στέκετα τό προσωπικό συμφέρον και όχι τό γενικότερο καλό και τό συμφέρον τής χώρας. Τίνα

κάνουμε; Ύπηρχαν και ύπάρχουν και τέτοιο βουλευτές και θά ύπάρχουν και στό μέλλον, δέν τελειώνουν αυτοί. Πάνω από όλα βάζουν τό κομματικό και άτομικό όφελος. Πρέπει νά αλλάξει αϋτό, νά μπει τό έθνικό καλό πάνω από όλα!»

■ **Έχετε βιώσει στην σταδιοδρομία σας πολλές από αϋτές τής περιπτώσεις;**

«Ναι, κάποιες τις έχω ζήσει, γιατί στό βιβλίο περιλαμβάνω ύποθέσεις από τις άρχές τοϋ περασμένου αιώνα τό 1910 και σκοπιμώς σταματώ στό 2000, γιατί δέν θέλω νά άναμολογήσω πάθη πού άφορούν γεγονότα πρόσφατα. Και γιά αϋτόν τόν λόγο βάζω μόνον τό αρχικό τόϋ έπανόμιου και μόνον όρισμένα από τά χωριά, εκείνα πού από παλιά είχαν μείνει στα έλληνικά άστυνομικά χρονικά. Οι βεντέτες πού θά βρει ό αναγνώστης στη διαδραματισθήσαν μετά τό 2000, άφορούν άλληλοσκοτοιμούς πού είχαν άρχεισει άρκετά χρόνια πριν και δέν μπορούσα νά μίν κάνω άναφορά, στις έλάχιστες αϋτές περιπτώσεις. Σέβασμα τά προσωπικά δεδομένα αλλά και τήν μνήμη πόν ανθρώπων πού ήρθαν και από τήν μία πλευρά και από τήν άλλη, δέν γράφο έπώνυμα, γιατί δέν χρειαζότανε τά παιδιά και τά έγρόνια γιά ό,τι διάπραξε ό παπικός ή ό προσάππος και τελείωσε... Πρέπει νά πούμε ότι και στην Κρήτη τά περιστατικά βεντέτας έχουν μειωθεί πάρα πολύ τά τελευταία χρόνια. Παλιότερα ήταν συχνότερες οι βεντέτες. Αϋτό είναι μία πού πολύ θετική εξέλιξη...»

■ **Πός ξεκίνησε μία βεντέτα;**

«Σήμερα θά λέγαμε πός συχνά ήταν άστέια τά γεγονότα πού όδηγουν σε πολλές βεντέτες, με άλλεπαύλους θανάτους. Γίνονταν τέτοια γιά τό τίποτα. Θά βρει βεντέτες ό αναγνώστης πού ξεκινούν από μία... κατοικία πού έφυγε από τόν γείτονα και μίλησε στό χόρο πού άλλου. Σύνθηες τό φαινόμενο γιά άγροχμίες ως αϋτία γιά βεντέτα. Αλλά ύπηρχαν και περιπτώσεις όπου ένας νέος έταζε σε κοπέλα γάμο και δέν τήρησε τόν λόγο του. Όπότε έθεωρείτο ότι έπρεπε νά θανατωθεί. Σκότωνε ή μια οικογένεια, σκότωνε ή άλλη και τό... κομπολόι συνεχίζονταν γιά δεκαετίες. Ναι, είχα καλύτερα δημοσιογραφικά πηγαίνοντας στην Κρήτη, στην Μάνη, στην Άθήνα κ.λπ. πολλές τέτοιες περιπτώσεις.

Ύπηρξε περίπτωση όπου ό πατέρας σκοτωμένου νέου ήρθε στην Άθήνα από τήν Βόρειο Ελλάδα, πήγε στό Μοναστήρι, άγόρασε ράσα και καλυμμαχι και έβαλε από μέσα τό πιστόλι νομιζοντας ότι θά περάσει τό έλεγο. Όταν τόν άνακάλυξαν συνέχισε δίνοντας στό Έρεσιτό τό όπλο γιά νά τό περάσει ή νύφη του μέσα από τά ρούχα τής, αλλά πάλι τόν άνακάλυξαν. Είναι πάρα πού ένδιαφέροντα περιστατικά πού είναι όλα πραγματικά. Σε άλλη περίπτωση ό δράστης έφυγε μετανάστευ στην Άμερική γιά νά γλυτώσει τήν εκδίκηση. Μετά από 33, 35 χρόνια έπέστρεψε στό χωριό του στην Ήλεία, γιατί πίστεψε ότι ξεχάστηκε πιά ό,τι έγινε. Τό ίδιο βράδυ τής έπιστροφής, τό έμαθε ή οικογένεια τοϋ σκοτωμένου και τόν δολοφονήσαν μετά από τόσα χρόνια!»

■ **Πός είναι ό στόχος σας ως συγγραφέας;**

«Πιστεύω ότι κάποτε πρέπει νά τελειώσει αϋτό τό βάρβαρο έθιμο. Αϋτό προσπαθώ νά περάσω σάν μήνυμα, ότι οι άλληλοσκοτοιμοί είναι σφοδρά και θά πρέπει νά άφήνουμε τήν Δικαιοσύνη νά κάνει τήν δουλειά τής και όχι νά παίρνουμε τόν νόμο στα χέρια μας. Όλα αϋτά δέν όδηγούν πουθενά άλλο, εκτός από τήν σφοδρά...»

■ **Κάποτε πρέπει δια αϋτά νά τελειώσουν.**

«Ναι, μίν ξεχνάμε ότι έχουμε πολλές φορές και τόν «σοσμό». Στην παρουσίαση τοϋ όμώνυμου βιβλίου είδα ότι έπαιξε και στην Κρήτη και στην Μάνη ό «σοσμός», ή σφοδρότητα. Οι καταφέρνουν και τά σπάζουν μεταξύ πόν δύο οικογενειών οι «σατάδες», οι σφοδρατές ή «μοστές», όπως τούς λένε στην Κρήτη, οι «ουβεργαλ-πιδες», γιά νά πάνε οι «ήθικουμς» όπως λέγονταν στην Μάνη. Βρήκα έναν άνθρωπο πού έξελέγη τώρα δήμαρχος Μυλοποτάμιου και τόν έξερνω ως «βίτσλα» όλοι στην Κρήτη και τόν άναφέρω και στό βιβλίο. Έχει κάνει πμπολλούς σοσμούς, έχει σώσει πάρα πολλές οικογένειες. Έχει σώσει κόσμο και τόρα τόν έβγαλαν δήμαρχο και γιά αϋτό. Πρέπει νά πού ότι στό βιβλίο παρουσιάζω και μία συντοκική ιστορία τής βεντέτας από άρχαιότατον χρόνον έως τό σήμερα. Μετά τόν πρόλογο και τήν ιστορική σύνοψη μπαίνω στα περιστατικά. Μία άνόητη είναι οι κρητικές βεντέτες, δεύτερη είναι οι μανάτικες και τρίτη είναι βεντέτες από τήν ύπόλοιπη Ελλάδα. Βεντέτες είχαμε και στην πρδην Γουγκουσαρία, τήν Ταλία, τήν Κορική, τήν Ισπανία, τήν Κύπρο, τις άραβικές χόρες. Στην Βόρειο Άλβανία όπου άνθει τό φαινόμενο και σήμερα, πολλοί συνεχίζουν τήν άντεδικήση τόν εκεί έγκλημάτων στην χώρα μας. Και στό τέλος έχω και μία ιστορία εκτός Ελλάδος, τής Γερμανίας μάλιστα πού πυροβόλησε τόν γείτονα, βιαστικά και στραγγαλιστή τής επάχρηνης κόρης τής μέσα στό δικαστήριο διαζόγους τήν κοινή γνώμη...» ▲▼

